

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) ten onrechte de inning van de door hem verschuldigde kinderalimentatie heeft overgenomen nu bij die overname geen rekening is gehouden met de diverse aan de alimentatieverplichting ten grondslag liggende rechterlijke uitspraken, noch met de afspraken die daarover tussen verzoeker en zijn ex-echtgenote waren gemaakt.

Verzoeker klaagt er in dit verband met name over dat het LBIO:

- ervan is uitgegaan dat er over de periode 10 november 2004 tot 1 februari 2006 een betalingsachterstand is ontstaan;
- de deurwaarder opdracht heeft gegeven over te gaan tot het leggen van loonbeslag;
- opslagkosten bij hem in rekening heeft gebracht;
- het alimentatiebedrag met ingang van 1 januari 2007 heeft vastgesteld op een bedrag van € 313,54 per maand.

Beoordeling

Algemeen

Verzoeker scheidde in 2004 van zijn echtgenote, mevrouw M. Uit het huwelijk zijn twee kinderen geboren, zoon Y. in 1990 en dochter Z. in 1992. Bij beschikking van 10 september 2004 bepaalde de Rechtbank 's-Hertogenbosch dat verzoeker met ingang van 1 juni 2004 met een bedrag van € 175 per maand per kind diende bij te dragen in de kosten van verzorging en opvoeding, dit met ingang van de dag waarop de echtscheidingsbeschikking was ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

I. Ten aanzien van de overname van de inning en het berekenen van de betalingsachterstand

Bevindingen

1. Op 8 juli 2005 wendde mevrouw M. zich tot het LBIO met het verzoek de inning van de kinderalimentatie over te nemen. Volgens mevrouw M. betaalde verzoeker sinds 1 februari 2005 geen alimentatie meer. Zij merkte daarbij nog wel op dat de alimentatie betreffende de maanden februari, maart en april 2005 waarschijnlijk zou worden betaald uit het depot bij de notaris, maar dat zij ook in de maanden mei, juni en juli 2005 niets van verzoeker had ontvangen.

2. Op 5 september 2005 schreef het LBIO verzoeker aan. In die brief vermeldde het LBIO onder meer dat de door verzoeker over 2005 verschuldigde bijdrage (inclusief de jaarlijkse wettelijke indexering) inmiddels € 353,86 per maand bedroeg en dat zijn ex-echtgenote het LBIO had laten weten dat zij in de maanden februari tot en met september 2005 niets van hem had ontvangen waardoor inmiddels sprake was een betalingsachterstand van € 2.830,88. Verzoeker werd verzocht dit bedrag alsnog binnen veertien dagen aan mevrouw M. te betalen dan wel binnen eenentwintig dagen aan te tonen dat van een betalingsachterstand geen sprake was.

3. In reactie hierop ontving het LBIO op 9 september 2005 een brief van de advocaat van verzoeker waarin hij aangaf dat verzoeker bij de rechter een verzoekschrift tot wijziging van de kinderalimentatie had ingediend. Verder gaf deze advocaat aan dat van een betalingsachterstand geen sprake was omdat, conform de gemaakte afspraken tussen partijen, de alimentatie betaald zou worden uit het depot bij de notaris. Bewijsstukken van de gemaakte afspraken kon verzoeker niet overleggen omdat mevrouw M. toezending daarvan door de mediator die bij de afspraak was betrokken, tegenhield.

Een nadere reactie van de advocaat van de man volgde per brief van 15 september 2005. Daarin werd aangegeven dat mevrouw M. de bewijsstukken van de afspraken tussen partijen had vernietigd.

4. Per brief van 6 oktober 2005 berichtte het LBIO verzoeker vervolgens dat het de inning van de kinderalimentatie overnam omdat verzoeker onvoldoende had aangetoond dat hij aan zijn betalingsverplichting had voldaan. Over de periode van 1 februari 2005 tot en met 31 oktober 2005 bedroeg de betalingsachterstand volgens het LBIO inmiddels

€ 3.184,74.

5. Op 11 en 18 oktober 2005 schreef de advocaat van verzoeker het LBIO nogmaals dat verzoeker aan zijn betalingsverplichtingen had voldaan en dat verder tussen hem en zijn ex-echtgenote was afgesproken dat een gedeelte van het bedrag dat in depot stond bij de notaris, diende ter betaling van de alimentatie. Mevrouw M. hield de afwikkeling hiervan echter tegen.

6. Een medewerker van het LBIO nam op 10 november 2005 telefonisch contact op met mevrouw M. waarbij mevrouw M. meedeelde dat zij de afwikkeling van het depot niet tegenhield maar dat verzoeker telkens weer met nieuwe dingen op de proppen kwam. Verder betrof de betaling uit het depot slechts de alimentatie tot en met april 2005. Mevrouw M. wilde dan ook dat de inning werd voortgezet.

7. Op 15 november 2005 werd beslag gelegd op het salaris van verzoeker.

8. Per brief van 5 januari 2006 vroeg mevrouw M. het LBIO om het gelegde loonbeslag per direct op te heffen. Verder berichtte zij dat zij met verzoeker was overeengekomen dat de

alimentatie over de maanden februari 2005 tot en met april 2005 uit het depot zou worden betaald. Ter onderbouwing zond zij een pagina van het door partijen op 2 januari 2006 ondertekende echtscheidingsconvenant mee. Daarop staat het volgende vermeld:

T. te voldoen aan M.

Voorstel afrekening depot Notaris

(...)

Kinderalimentatie juni 2004 t/m april 2005 - 3.865,40 3.865,40

Afzonderlijk afrekenen - 836,26

Reeds betaald aan M. 244,22

Saldo - te betalen aan M. - 592,04

9. Het LBIO schortte het beslag vervolgens op 10 januari 2006 op.

10. Op 3 maart 2006 zond mevrouw M. het LBIO de beschikking van de rechtbank van 24 februari 2006 toe waarin het verzoek van verzoeker om de alimentatie te verlagen, was afgewezen. Zij verzocht het LBIO dan ook de inning weer voort te zetten. Daarbij gaf zij aan dat verzoeker betreffende de maanden februari 2005 tot en met april 2005 een bedrag van € 529,04 te weinig aan alimentatie had betaald. Zij verwees hiervoor naar het eerder door haar toegestuurde convenant waarin stond vermeld dat verzoeker dit bedrag nog aan haar moest betalen.

11. Per brief van 7 maart 2006 berichtte het LBIO verzoeker dat mevrouw M. krachtens de rechterlijke uitspraak van 24 februari 2006 geen toestemming meer gaf voor het opschorten van de inning. Diezelfde dag verzocht het LBIO de werkgevers van verzoeker om tot inhouding op zijn salaris over te gaan.

12. Omdat verzoeker in maart 2006 ontslag nam bij één werkgever en het beslag bij de andere werkgever niets opbracht, schakelde het LBIO op 7 augustus 2006 de deurwaarder in.

13. Bij beschikking van 11 oktober 2006 bepaalde het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch het volgende:

- van 1 mei 2005 tot en met 31 augustus 2005 diende verzoeker een bedrag van € 38 per kind per maand te betalen;

- van 1 september 2005 tot en met 30 november 2005 diende verzoeker € 172 per kind per maand te betalen;

- van 1 december 2005 tot en met 31 december 2005 diende verzoeker € 175 per kind per maand te betalen;
- van 1 januari 2006 tot en met 30 april 2006 diende verzoeker € 154 per kind per maand te betalen;
- van 1 mei 2006 tot en met 31 juli 2006 diende verzoeker € 59 per kind per maand te betalen;
- van 1 augustus 2006 tot en met 31 december 2006 hoefde verzoeker niets te betalen;
- vanaf 1 januari 2007 moest verzoeker € 154 per kind per maand betalen.

14. Mevrouw M. zond deze uitspraak op 30 oktober 2006 toe aan het LBIO.

15. Op 24 november 2006 ontving de Nationale ombudsman een klacht van verzoeker over het LBIO. Omdat verzoeker deze klacht niet eerst aan het LBIO had voorgelegd, stuurde de Nationale ombudsman de klacht op 21 december 2006 ter afhandeling door aan het LBIO. Per brief van 15 januari 2007 deed het LBIO de klacht van verzoeker af. Het LBIO oordeelde dat het, op grond van de ontvangen informatie, op correcte wijze had gehandeld. Ten aanzien van de overname van de inning oordeelde het LBIO dat, nu verzoeker niet tijdig had aangetoond dat er van een betalingsachterstand geen sprake (meer) was, het LBIO de inning terecht had overgenomen.

16. Omdat verzoeker het niet eens was met het oordeel van het LBIO, wendde hij zich opnieuw tot de Nationale ombudsman. Verzoeker klaagde er daarbij onder meer over dat het LBIO ervan uitging dat hij over de periode 10 november 2004 tot 1 februari 2006 een betalingsachterstand had opgebouwd en om die reden de inning van de alimentatie had overgenomen. Volgens verzoeker hield het LBIO geen rekening met de afspraak die hij met zijn ex-echtgenote had gemaakt, inhoudende dat de alimentatie over de periode mei 2005 tot en met januari 2006 uit het depot zou worden betaald, noch met de diverse rechterlijke uitspraken.

17. In reactie op de door de Nationale ombudsman in onderzoek genomen klacht, berichtte het LBIO dat het, op grond van de van mevrouw M. verkregen informatie, er terecht van was uitgegaan dat sinds 1 februari 2005 een betalingsachterstand was ontstaan. Omdat verzoeker niet tijdig had aangetoond dat er sprake was van een onderlinge afspraak over de betaling van de kinderalimentatie betreffende de maanden maart 2005 en april 2005, noch had aangetoond dat er vanaf mei 2005 geen sprake was geweest van een betalingsachterstand, was de overname van de inning door het LBIO juist geweest. Pas achteraf, dus na de overname van de inning en de beslaglegging, had verzoeker middels het opsturen van het Kort Geding-vonnis aangetoond dat er betreffende de betalingen over de maanden maart 2005 en april 2005 wel degelijk een afspraak bestond. Met die afspraak kon het LBIO op het moment van de overname dus nog geen rekening houden zodat de

overname terecht was.

Beoordeling

18. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan een bij wet opgedragen taak nauwgezet moet uitvoeren en daarbij de noodzakelijke informatie zorgvuldig dient te betrekken.

19. In artikel 1:408 van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder 1.) is bepaald dat het LBIO op verzoek van een onderhoudsgerechtigde de invordering van kinderalimentatie op zich neemt. Tot invordering op verzoek van de onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan indien de gerechtigde bij indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat de onderhoudsplichtige binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek tekort is geschoten in zijn verplichting ten aanzien van ten minste één periodieke betaling. Zoals de Nationale ombudsman al in eerdere rapporten heeft geoordeeld, zou aan de strekking van deze bepaling tekort worden gedaan indien het LBIO van een onderhoudsgerechtigde zou verlangen dat wordt aangetoond dat daadwerkelijk sprake is van een betalingsachterstand, gesteld al dat dit mogelijk is. Het is immers veel moeilijker aan te tonen dat een bepaald bedrag niet is betaald dan aan te tonen dat wel is betaald. Daarbij komt dat het LBIO een onderhoudsplichtige altijd eerst in kennis stelt van het voornemen om de inning van de alimentatie over te nemen, waarbij de onderhoudsplichtige de mogelijkheid heeft aan te tonen dat van een betalingsachterstand geen sprake (meer) is.

De Nationale ombudsman heeft in dit kader ook al meerdere malen opgemerkt dat het voor een onderhoudsplichtige onaangenaam kan zijn om te worden geconfronteerd met een onterechte aanmaning, maar dat het niet altijd te voorkomen is. Het valt het LBIO in beginsel namelijk niet aan te rekenen wanneer een onderhoudsgerechtigde onjuiste of onvolledige informatie aan het LBIO verstrekt. Anders is dit in die gevallen waarin sprake is van dusdanige innerlijke tegenstrijdigheden in de door de onderhoudsgerechtigde verstrekte informatie dat het klakkeloos overnemen daarvan niet behoorlijk is.

Ten aanzien van de overname van de inning

20. Krachtens de door mevrouw M. bij haar inningsverzoek meegezonden rechterlijke uitspraak was verzoeker maandelijks alimentatie verschuldigd. Volgens mevrouw M. had zij over de maanden februari 2005 tot en met mei 2005 geen alimentatie ontvangen. Wel maakte zij daarbij de kanttekening dat de alimentatie over de maanden februari, maart en april 2005 "waarschijnlijk nog worden betaald vanuit het geld wat nog bij de notaris in depot staat", maar dat verzoeker vanaf mei 2005 in elk geval weigerde te betalen. Op grond hiervan is de Nationale ombudsman van oordeel dat mevrouw M. in haar verzoek voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat van een betalingsachterstand sprake was. Het

was vervolgens aan verzoeker om aan te tonen dat dit standpunt van mevrouw M. niet juist was. Verzoekers advocaat liet het LBIO daartoe in zijn brief van 8 september 2005 weten dat er een verzoekschrift tot wijziging van de alimentatie was ingediend alsmede dat tussen partijen was afgesproken "dat deze bedragen uit de boedel aan de vrouw worden overgemaakt". Mevrouw M. hield echter het toesturen van de stukken waaruit deze afspraak zou blijken, tegen. Het LBIO werd dan ook verzocht contact op te nemen met de mediator die bij die afspraak was betrokken, dan wel met de advocaat van mevrouw M. In zijn brief van 15 september 2005 aan het LBIO merkte de advocaat nogmaals op dat tussen partijen was afgesproken dat de alimentatiebedragen uit het depot zouden worden betaald, en gaf hij aan dat mevrouw M. de bewijsstukken van deze afspraak had vernietigd.

21. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de advocaat van verzoeker met deze brieven niet afdoende heeft gereageerd op de bewering van mevrouw M. dat er sprake was van een betalingsachterstand over de maanden februari 2005 tot en met (inmiddels) september 2005. Zo heeft de advocaat van de man nagelaten in zijn brieven aan te geven wat de afspraak tussen partijen concreet behelsde. Op die manier werd in het geheel niet duidelijk op welke periode die afspraak betrekking had. Bovendien heeft hij ter onderbouwing van zijn stelling dat de mediator weigerde stukken aan hem of verzoeker toe te sturen, geen bewijsstukken overgelegd terwijl er toch wel gevoeglijk van kan worden uitgegaan dat hij daarover met de mediator en/of de advocaat van mevrouw M. heeft gecorrespondeerd. Daar komt nog bij dat uit het onderzoek van de Nationale ombudsman is gebleken dat partijen pas op 2 januari 2006 het desbetreffende convenant hebben ondertekend. Verder was het in ieder geval verzoeker, en vermoedelijk ook zijn advocaat, bekend dat de bedragen uit het depot slechts zagen op de periode tot en met april 2005, terwijl het LBIO in zijn brief van 5 september 2005 aan verzoeker uitdrukkelijk had aangegeven dat mevrouw M. stelde dat ook vanaf mei 2005 niets meer was betaald. Ook op dit punt had de advocaat dus moeten reageren, waarbij de Nationale ombudsman opmerkt dat een ingediend verzoekschrift tot wijziging van de alimentatie de betalingsverplichting niet opheft en verzoeker op dat moment dus nog gewoon betalingsplichtig was. Slechts in het geval een onderhoudsgerechtigde aangeeft om die reden in te stemmen met opschorting van de inning, zal het LBIO daaraan gevolg geven. Dit komt overigens pas aan de orde op het moment dat vaststaat dat ook daadwerkelijk een dergelijk verzoekschrift is ingediend. Het had in dit geval dan ook op de weg van verzoeker en zijn advocaat, gelegen om bij de aan het LBIO gestuurde brieven in ieder geval een afschrift van het verzoekschrift mee te sturen.

Gelet op het voorgaande kon het LBIO er op 6 oktober 2005 dan ook terecht van uitgaan dat er sprake was van een betalingsachterstand op grond waarvan het gerechtigd was de inning over te nemen.

In zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

22. Daarbij maakt de Nationale ombudsman wel de kanttekening dat het juist was geweest indien het LBIO reeds voorafgaand aan de overname van de inning bij mevrouw M. navraag had gedaan naar de eventuele betalingen die uit depot zouden plaatsvinden omdat zij hiervan ook al in het inningverzoek melding had gemaakt. Dit laat echter onverlet dat het LBIO desondanks gerechtigd was de inning over te nemen omdat, zoals hiervoor reeds is overwogen, verzoeker niet afdoende heeft gereageerd op de bewering van mevrouw M. dat er sinds februari 2005 sprake was van een betalingsachterstand.

Ten aanzien van het aannemen van een betalingsachterstand in maart 2006

23. Nadat mevrouw M. het LBIO in januari 2006 had verzocht het gelegde loonbeslag op te heffen, werd de inning opgeschort. In maart 2006 werd de inning weer voortgezet. Op dat moment beschikte het LBIO over één pagina van het door partijen getekende echtscheidingsconvenant (zie hiervoor onder

I Bevindingen

.8) en de uitspraak van de rechtbank van 24 februari 2006 waarin het verzoek om verlaging van de alimentatie was afgewezen. Het LBIO kon er op dat moment dus van uitgaan dat er nog steeds sprake was van een betalingsachterstand nu verzoeker vanaf mei 2005 niets meer had betaald terwijl hij daartoe nog wel steeds verplicht was.

Ook op dit punt is de onderzochte gedraging behoorlijk.

24. Met betrekking tot de door het LBIO berekende betalingsachterstand over de maanden februari 2005 tot en met april 2005 geldt echter dat het LBIO op dat moment voldoende duidelijk had moeten zijn dat partijen over de betaling daarvan inmiddels overeenstemming hadden bereikt. Die alimentatiebedragen hadden dan ook niet meer in de berekening meegenomen mogen worden, ook niet het door mevrouw M. verzochte gedeelte daarvan. Uit de door mevrouw M. toegestuurde pagina van het echtscheidingsconvenant werd immers niet duidelijk dat het door haar gevraagde bedrag van € 592,04 alimentatie betrof. Dit bedrag had ook betrekking kunnen hebben op de verrekening in het kader van de boedelscheiding. Nu het LBIO niet de beschikking had over het gehele echtscheidingsconvenant en daarnaar ook niet heeft gevraagd, had het LBIO dit bedrag, zoals het ook later heeft erkend, bij het berekenen van de betalingsachterstand buiten beschouwing moeten laten.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Het aannemen van een betalingsachterstand na de uitspraak van het Gerechtshof

25. Verzoeker heeft aangegeven dat hij niet begrijpt waarom het LBIO er ook na de uitspraak van het Gerechtshof nog steeds van is uitgegaan dat hij over de periode van

10 november 2004 tot 1 februari 2006 een betalingsachterstand had opgebouwd. Verzoeker stelt daarbij dat hij over die periode zelfs teveel alimentatie heeft betaald omdat het Gerechtshof in zijn beschikking van 11 oktober 2006 zou hebben bepaald dat hij pas met ingang van 10 september 2004 alimentatieplichtig zou zijn terwijl hij al vanaf 1 juni 2004 had betaald. Verzoeker vindt dat het LBIO deze bedragen dan ook moet verrekenen met de totale betalingsachterstand.

26. De Nationale ombudsman stelt voorop dat in het geval een rechter bij latere uitspraak de alimentatie met terugwerkende kracht verlaagt of op nihil stelt, dit niet betekent dat de daaraan voorafgaande door het LBIO genomen stappen onjuist zijn geweest. Het LBIO moet immers op basis van de op dat moment geldende rechterlijke uitspraak beslissen of er (nog) sprake is van een betalingsachterstand.

27. Verzoeker stelt dat het LBIO uitgaat van een betalingsachterstand met ingang van 10 november 2004. In al zijn berichten en betalingsoverzichten spreekt het LBIO echter over een betalingsachterstand die met ingang van februari 2005 is ontstaan. Dit heeft de volgende reden. Krachtens het bepaalde in artikel 1:408, vierde lid (zie Achtergrond, onder 1.) is het LBIO slechts gerechtigd de inning van de betalingsachterstand die in de zes maanden voorafgaande aan het inningsverzoek is ontstaan, over te nemen.

Verzoeker is echter van mening dat hij pas met ingang van 10 november 2004 alimentatieplichtig is en vindt dat alle door hem sinds juni 2004 gedane betalingen in mindering op de totale vordering moeten worden gebracht. Verzoeker baseert dit op het feit dat de echtscheidingsbeschikking van 10 september 2004 op 10 november 2004 is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand en de rechtbank zou hebben bepaald dat verzoeker vanaf de inschrijvingsdatum pas alimentatieplichtig zou zijn. Volgens verzoeker volgt dit ook uit de latere uitspraak van het Gerechtshof omdat daarin onder meer is overwogen dat partijen over de periode 10 september 2004 tot 1 mei 2005 zijn overeengekomen dat de alimentatie over die maanden uit het depot zou worden betaald.

De Nationale ombudsman overweegt op dit punt als volgt.

28. De rechtbank heeft in haar uitspraak van 10 september 2004 bepaald dat verzoeker met ingang van 1 juni 2004 maandelijks een bedrag van € 175 aan kinderalimentatie moet betalen, zulks met ingang van de dag waarop de echtscheidingsbeschikking is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman betekent dit dat de rechtbank de ingangsdatum van de alimentatieverplichting van verzoeker wel degelijk heeft gesteld op 1 juni 2004 maar de betalingsverplichting heeft vastgesteld op de datum van de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking. Dit betekent dus dat verzoeker vanaf 10 november 2004, de datum waarop de echtscheidingsbeschikking is ingeschreven, met terugwerkende kracht over de daaraan voorafgaande maanden alimentatie was verschuldigd. Dit standpunt wordt bevestigd door overweging 4.3. uit de beschikking van het Gerechtshof van 11 oktober 2006 waarin staat

"dat de rechtbank heeft bepaald dat de man als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van bovengenoemde kinderen moet voldoen een bedrag van € 175 per kind per maand met ingang van 1 juni 2004." Dat het Hof vervolgens heeft gezegd dat partijen over de periode van 10 september 2004 tot 1 mei 2005 overeenstemming over de betaling van de alimentatie hebben bereikt en niets heeft gezegd over de daaraan voorafgaande periode, is naar het oordeel van de Nationale ombudsman gelegen in het feit dat verzoeker in zijn beroepschrift om wijziging per 10 september 2004 heeft verzocht. Het Hof hoefde over de daaraan voorafgaande periode dus niets te zeggen. Hieruit kan dan ook niet worden geconcludeerd dat verzoeker in die periode niet alimentatieplichtig was. Hoe dit ook zij, in het geval verzoeker hierover een andere mening is toegedaan en van oordeel blijft zijn dat hij over de maanden juni 2004 tot en met november 2004 geen alimentatie was verschuldigd, dan zal hij zich tot mevrouw M. moeten wenden en met haar overeenstemming over verrekening moeten bereiken. Voor het LBIO is hierin geen rol weggelegd; het kon bij het berekenen van de betalingsachterstand uitgaan van de ingangsdatum van 1 mei 2005 en hoefde de bedragen die verzoeker vanaf juni 2004 tot en met november 2004 heeft betaald, niet te verrekenen. Op grond van de uitspraak van het Gerechtshof moest verzoeker over de periode van 1 mei 2005 tot en met januari 2007 een bedrag van € 3.585,54 aan alimentatie voldoen. Daarnaast dient verzoeker over dit bedrag nog de opslagkosten te betalen. Gebleken is dat in die periode middels de gelegde loonbeslagen een bedrag van € 3.130,44 was geïncasseerd hetgeen betekent dat er ook na de uitspraak van het Gerechtshof nog sprake was van een betalingsachterstand. Het LBIO heeft ook op dit punt dus niet onjuist gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van de beslaglegging

Bevindingen

1. Verzoeker heeft gesteld dat het LBIO ten onrechte beslag op zijn inkomen heeft gelegd omdat de door hem verschuldigde alimentatie uit het depot was betaald. Daarnaast waren, gelet op de uitspraak van het Gerechtshof, ook de overige door verzoeker verschuldigde termijnen betaald.

2. In reactie op deze klacht gaf het LBIO aan dat het LBIO op terechte gronden de inning van de alimentatie had overgenomen zodat verzoeker aan het LBIO moest betalen. Nu verzoeker verder pas eind 2006 aantoonde dat partijen een afspraak hadden gemaakt over verrekening met gelden uit het depot, en mevrouw M. had verzocht de inning weer voort te zetten, was het LBIO eind 2005 terecht overgegaan tot het leggen van loonbeslag. In januari 2006 werd dit beslag op verzoek van mevrouw M. opgeschort en in maart 2006, nadat het wijzigingsverzoek van verzoeker was afgewezen, weer opgestart. Ook na de uitspraak van het Gerechtshof was volgens het LBIO een betalingsachterstand blijven bestaan op grond waarvan het LBIO weer was overgegaan tot het leggen van beslag.

Beoordeling

3. Het evenredigheidvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Het bestuursorgaan moet bij de belangenafweging in het licht van de realisering van zijn doelstelling anticiperen op de gevolgen van zijn handelen voor de burgers en uit dat oogpunt de voor de burgers minst bezwarende handelwijze kiezen. Dit vereiste impliceert dat het LBIO bij het (doen) overgaan tot executie die wijze van invordering kiest die voor een onderhoudsplichtige het minst nadelig is, terwijl tevens de belangen van de onderhoudsgerechtigde bij een voorspoedige inning in het oog moeten worden gehouden.

4. Zoals gezegd nam het LBIO op 6 oktober 2005 terecht de inning over. De betalingsachterstand tot en met 31 oktober 2005 bedroeg op dat moment € 3.184,74. Over dit bedrag was verzoeker 10% opslagkosten verschuldigd. Verzoekers advocaat berichtte het LBIO vervolgens meermalen dat verzoeker aan zijn betalingsverplichting had voldaan en dat partijen overeen waren gekomen dat de betalingen uit het depot zouden plaatsvinden. Daarnaast gevraagd gaf mevrouw M. aan een medewerker van het LBIO aan dat zij de afwikkeling van het depot helemaal niet tegenhield maar dat verzoeker steeds met nieuwe dingen op de proppen kwam. Verder gaf zij aan dat het geld dat in depot stond slechts betrekking had op de alimentatiebetalingen tot en met april 2005.

5. Nu de ex-echtgenote van verzoeker betwistte dat de gemaakte afspraken golden voor de gehele periode waarin volgens het LBIO sprake was van een betalingsachterstand alsook gelet op het feit dat verzoeker niet had aangetoond voor die overige maanden te hebben betaald, was het LBIO, nu betaling van verzoeker uitbleef, gerechtigd over te gaan tot het treffen van verdergaande incassomaatregelen. Beslaglegging op het inkomen van verzoeker was hiervoor een geëigend middel. Dat het LBIO op 15 november 2005 is overgegaan tot het leggen van beslag is dan ook niet onjuist geweest.

6. Nu de Nationale ombudsman hiervóór heeft geoordeeld dat het LBIO ook nadien ervan kon uitgaan dat er nog steeds sprake was van een betalingsachterstand en verzoeker weigerde die te betalen, is ook de latere beslaglegging juist geweest.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Ten aanzien van het in rekening brengen van de opslagkosten

Bevindingen

1. Verzoeker vindt het verder niet juist dat het LBIO opslagkosten bij hem in rekening heeft gebracht. Hij stelt zich op het standpunt dat hij deze kosten niet is verschuldigd omdat hij en mevrouw M. ter beëindiging van de door verzoeker gestarte kort gedingprocedure bij

wijze van schikking op 4 januari 2006 overeen zijn gekomen dat alle kosten die aan het beslag zijn verbonden, voor rekening van mevrouw M. komen.

2. In het extract audiëntieblad kort geding staat hieromtrent het volgende vermeld:

"Partijen komen ter beëindiging van de onderhavige procedure bij wijze van schikking overeen als volgt:

1. De vrouw erkent dat zij ten onrechte beslag heeft gelegd voor de termijnen februari tot en met april 2005. Het beslag geldt alleen voor de termijnen die verschijnen met ingang van 1 mei 2005.

2. Uiterlijk 12 januari 2006 zal de vrouw aan het LBIO doorgeven dat de executie wordt opgeschort tot de uitspraak op het verzoek nihilstelling respectievelijk verhoging van de kinderalimentatie.

3. De kosten van het beslag zullen voor rekening van de vrouw komen als de kinderalimentatie bij die beschikking inderdaad wordt verlaagd en in het andere geval voor rekening van de man komen."

3. In reactie op verzoekers klacht berichtte het LBIO verzoeker dat het LBIO pas op 18 november 2006 door verzoeker op de hoogte was gesteld van de afspraken die partijen op 4 januari 2006 hadden gemaakt. Het LBIO gaf verder aan dat het geen specifieke kosten in rekening brengt bij onderhoudsplichtigen voor het leggen van vereenvoudigd loonbeslag; wel worden opslagkosten in rekening gebracht. Het LBIO gaf aan de opslagkosten over de periode februari tot en met april 2005 niet bij verzoeker in rekening te brengen, maar wel de opslagkosten vanaf mei 2005.

4. Verzoeker is van mening dat dit standpunt van het LBIO niet juist is en legde deze klacht ter beoordeling voor aan de Nationale ombudsman.

5. In reactie op deze door de Nationale ombudsman in onderzoek genomen klacht, liet het LBIO de Nationale ombudsman weten dat het op grond van het Besluit kostenopslag inning kinderalimentaties 10% opslagkosten over de betalingsachterstand en 10% over de maandelijks te betalen bijdrage in rekening mocht brengen nu er van een betalingsachterstand sprake was en de inning dus terecht was overgenomen. De tussen partijen gemaakte afspraak deed hieraan volgens het LBIO niets af. Het LBIO gaf verzoeker om die reden in overweging deze kosten bij mevrouw M. terug te vorderen.

Beoordeling

6. Ook deze klacht dient te worden beoordeeld aan het hiervoor genoemde vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

7. In artikel 1, eerste lid van het Besluit kostenopslag inning kinderalimentaties (zie Achtergrond, onder 2.) is bepaald dat bij invordering van kinderalimentatie door het LBIO een kostenopslag wordt berekend. Op het moment dat het LBIO de inning in het geval van verzoeker overnam, bedroeg deze kostenopslag 10%. Op grond van het bepaalde in artikel 1:408, derde en achtste lid van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder 1.) worden deze kosten verhaald op de onderhoudsplichtige.

8. Uit het feit dat het LBIO de inning op 6 oktober 2005 terecht heeft overgenomen, vloeit voort dat verzoeker vanaf dat moment 10% opslagkosten verschuldigd was over de betalingsachterstand alsmede over de maandelijks door hem te betalen kinderalimentatie. In die zin is het standpunt van het LBIO dat verzoeker opslagkosten verschuldigd was, juist.

9. Verzoeker stelt echter dat het LBIO deze kosten niet bij hem in rekening mocht brengen op basis van de door hem met zijn ex-echtgenote op 4 januari 2006 gemaakte afspraak.

De Nationale ombudsman oordeelt op dit punt als volgt.

De onderhoudsplichtige moet de kosten van *invordering* betalen aan het LBIO. Dit gebeurt via de zogenaamde opslagkosten. Indien executoriale maatregelen moeten worden genomen, worden de kosten van deze *executie* (bijvoorbeeld de beslagkosten en overige deurwaarderskosten) afzonderlijk op de onderhoudsplichtige verhaald. De opslagkosten zijn dus verschuldigd zodra de inning wordt overgenomen en niet pas op het moment dat bijvoorbeeld beslag wordt gelegd. Er bestaat dus een verschil tussen opslagkosten en executiekosten, waaronder de kosten van beslag. Nu in het extract audiëntieblad slechts wordt gesproken over "de kosten van het beslag", kan verzoeker niet worden gevolgd in zijn stelling dat hiermee tevens wordt bedoeld op de door het LBIO bij hem in rekening gebrachte opslagkosten. Reeds om die reden gaat de redenering van verzoeker niet op.

Daar komt nog bij dat een onderhoudsplichtige, zoals gezegd, de opslagkosten op grond van de wet verschuldigd is aan het LBIO. Dit betekent dat het aan het LBIO is om te bepalen of er redenen zijn deze opslagkosten niet in rekening te brengen. Afspraken die een onderhoudsgerechtigde en onderhoudsplichtige daarover met elkaar maken, kunnen het LBIO dan ook niet worden tegengeworpen maar gelden slechts tussen partijen. Dit betekent dat de afspraak die verzoeker stelt met mevrouw M. over de verschuldigdheid van de opslagkosten te hebben gemaakt, niets afdoet aan het recht van het LBIO deze kosten bij hem in rekening te brengen. Verzoeker dient die kosten aan het LBIO te betalen en zal, indien hij van mening is dat deze kosten voor rekening van mevrouw M. komen, deze bij haar moeten terugvorderen.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Het vaststellen van het alimentatiebedrag met ingang van 1 januari 2007

1. Bij beschikking van 11 oktober 2006 bepaalde het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch onder meer dat verzoeker met ingang van 1 januari 2007 een bedrag van € 154 per kind per maand aan alimentatie moet betalen.

Verzoeker geeft aan dat hij niet begrijpt dat het LBIO desondanks een bedrag van in totaal € 313,54 per maand bij hem in rekening brengt in plaats van, conform de rechterlijke uitspraak, een bedrag van in totaal € 308 per maand.

2. Het LBIO liet in reactie op deze klacht weten dat de in de beschikking van 11 oktober 2006 vastgestelde bijdrage met ingang van 1 januari 2007 diende te worden verhoogd met het wettelijke indexeringspercentage. Dit percentage is voor 2007 vastgesteld op 1,8% op grond waarvan de maandelijks door verzoeker te betalen bijdrage moet worden verhoogd met een bedrag van € 5,54.

Beoordeling

3. Ook deze klacht dient te worden beoordeeld aan de hand van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

4. Op grond van de het bepaalde in artikel 1:402a van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder 1.) wordt de bij rechterlijke uitspraak of overeenkomst vastgestelde kinderalimentatie jaarlijks automatisch met een bepaald percentage verhoogd (het zogenaamde indexeringspercentage). Dit percentage wordt jaarlijks door de Minister van Justitie vastgesteld en gepubliceerd in de Staatscourant, alsmede in enkele landelijke dagbladen, en is gelijk aan het indexeringscijfer van de lonen dat dient ter correctie van de inflatie.

5. Artikel 1:402a bepaalt verder in het tweede lid dat de wijziging ingaat op 1 januari volgend op de datum van de *rechterlijke uitspraak* waarin de alimentatie is *vastgesteld*.

De alimentatie die verzoeker met ingang van 1 januari 2007 moest gaan betalen, is vastgelegd in de uitspraak van 11 oktober 2006. Dit betekent dat verzoeker dus was gehouden de maandelijks door hem verschuldigde bijdrage met ingang van 1 januari 2007 te verhogen met het wettelijke indexeringspercentage. Zoals het LBIO terecht heeft opgemerkt, geldt hierbij niet de ingangsdatum van de alimentatieverplichting als uitgangsdatum, maar de datum van de rechterlijke uitspraak waarbij de alimentatie is vastgesteld. De gedachte achter de indexeringsverplichting is dat ook de alimentatiebetalingen, evenals de lonen, moeten worden aangepast aan de inflatie. Nu bij de vaststelling van de alimentatie voor 2007 is uitgegaan van het salaris zoals verzoeker dat in de eerste drie maanden van 2006 verwerfde en dus geen rekening is gehouden met de gebruikelijke aanpassing van het loon in 2007 aan het prijspeil, is het ook niet meer dan logisch dan dat de door verzoeker betaalde bijdrage met ingang van 1 januari 2007 met het wettelijke indexeringspercentage diende te worden gecorrigeerd.

Het indexeringspercentage bedroeg in 2007 1,8% zodat verzoeker met ingang van 1 januari 2007 een bedrag van € 156,77 per kind per maand moest betalen. Het LBIO heeft dan ook juist gehandeld door van verzoeker te verlangen dat hij met ingang van 1 januari 2007 een bedrag van in totaal € 313,54 zou betalen.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het LBIO te Gouda is gegrond ten aanzien van:

in maart 2006 aannemen van een betalingsachterstand over de periode februari 2005 tot en met april 2005 wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;

De klacht is niet gegrond ten aanzien van:

de overname van inning

het aannemen van een betalingsachterstand in maart 2006

het aannemen van een betalingsachterstand na de uitspraak van het gerechtshof

de beslaglegging

het in rekening brengen van de opslagkosten

het indexeren van het met ingang van 1 januari 2007 verschuldigde alimentatiebedrag.

Onderzoek

Op 21 januari 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A. te 's-Hertogenbosch, met een klacht over een gedraging van het LBIO te Gouda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directeur van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directeur verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen het LBIO en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de directeur van het LBIO gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Het verzoekschrift van 24 november 2006 aan de Nationale ombudsman;
2. Brief met bijlagen van 9 december 2006 van verzoeker aan de Nationale ombudsman;
3. Brief van 21 december 2006 van de Nationale ombudsman aan het LBIO met het verzoek verzoekers brief als klacht te behandelen;
4. Het verzoekschrift van 21 januari 2007 aan de Nationale ombudsman;
5. Brief met bijlagen van verzoeker van 8 maart 2007 aan de Nationale ombudsman;
6. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 3 april 2007;
7. Reactie van het LBIO van 11 mei 2007;
8. Reactie van verzoeker van 7 juni 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Burgerlijk Wetboek

Artikel 1:402a

"1. De bij rechterlijke uitspraak of bij overeenkomst vastgestelde bedragen voor levensonderhoud worden jaarlijks van rechtswege gewijzigd met een door Onze Minister van Justitie vast te stellen percentage, dat, behoudens het bepaalde in het derde en vierde lid, overeenkomt met het procentuele verschil tussen het indexcijfer der lonen per 30 september van enig jaar en het overeenkomstige indexcijfer in het voorafgaande jaar.

2. De wijziging gaat in op 1 januari volgende op de in het eerste lid genoemde datum. De beschikking waarin het percentage is vastgesteld, wordt bekend gemaakt in de Staatscourant.

(...)

5. De wijziging van rechtswege kan bij rechterlijke uitspraak of bij overeenkomst geheel of voor een bepaalde tijdsduur worden uitgesloten. Daarbij kan tevens worden bepaald dat en op welke wijze het bedrag voor levensonderhoud anders dan van rechtswege periodiek zal worden gewijzigd.

(...)

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van levensonderhoud geschiedt met inachtneming van de op het tijdstip van de tenuitvoerlegging ingegane wijzigingen van rechtswege dan wel met inachtneming van de wijzigingen overeenkomstig de tweede zin van het vijfde lid van dit artikel."

Artikel 1:408

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen

die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.

5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

(...)

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van de kosten van verzorging en opvoeding of levensonderhoud en studie geschiedt met inachtneming van de wijziging, bedoeld in het derde lid.

(...)

10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente. (...)"

2. Besluit kostenopslag inning kinderalimentaties

Artikel 1, eerste lid

"Onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie, geschiedt het verhaal van kosten van invordering van uitkeringen tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie door verhoging van de uitkering, zoals deze in een rechterlijke beslissing is vastgelegd, met een bedrag per maand van € 11,34 dan wel ééntiende deel van de uitkering, indien dat deel meer is dan € 11,34."